

MEM-Θ602: Μαθηματική Χρηματοοικονομία

Τμήμα Μαθηματικών και Εφαρμοσμένων Μαθηματικών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κώστας Σμαραγδάκης (<https://kesmarag.gitlab.io>)

16η διάλεξη - 23.12.2022

Δείξαμε ότι

$$V_0 = S_0 \left(1 - \Phi(c/\sqrt{T} - \sigma\sqrt{T}) \right) - \exp(-rt)K \left(1 - \Phi(c/\sqrt{T}) \right)$$

ισοδύναμα μπορούμε να γράψουμε

$$V_0 = S_0 \Phi(-c/\sqrt{T} + \sigma\sqrt{T}) - \exp(-rt)K \Phi(-c/\sqrt{T})$$

Η σταθερά c δίνεται

$$c = \left(-\log \frac{S_0}{K^*} + \frac{1}{2}\sigma^2 T \right) / \sigma = - \left(\log \frac{S_0}{K} + \left(r - \frac{1}{2}\sigma^2 \right) T \right) / \sigma$$

$$V_0 = S_0 \Phi(d_1) - \exp(-rt)K \Phi(d_2)$$

$$d_1 = \frac{\log \frac{S_0}{K} + (r + \frac{1}{2}\sigma^2)T}{\sigma\sqrt{T}}$$

$$d_2 = \frac{\log \frac{S_0}{K} + (r - \frac{1}{2}\sigma^2)T}{\sigma\sqrt{T}} = d_1 - \sigma\sqrt{T}$$

Άσκηση 1

Για μια μετοχή με αρχική τιμή $S_0 = 2.4$, σε ένα χρόνο μπορεί να έχει τιμή $S_1 = 4.8$ ή $S_1 = 1.2$. Εάν υπάρχει ομόλογο με επιτόκιο $r = 0.2$, τιμολογήστε το παράγωγο με συνάντηση ανταμοιβής $C_1 = S_1^2$.

$$S_t, B_t \quad V_0 = C_0 \quad V_t = C_t \quad \forall t \in \mathbb{T} \quad t$$

$$B_0 = \frac{L}{1+0.2} \text{ €} \rightarrow B_t = \frac{(1+r)^t}{(1+r)^t} \Big|_{t=1} = 1$$

$$V_t = \alpha S_t + b B_t$$

$$C_1 \begin{cases} \xrightarrow{p} 4.8^2 = 23.04 \text{ €} \\ \xrightarrow{1-p} 1.2^2 = 1.44 \text{ €} \end{cases}$$

$$(V_0 = \mathbb{E}_Q [V_1^*])$$

$$V_1 = \alpha \cdot 4.8 + b \cdot B_1 = 23.04$$

$$V_1 = \alpha \cdot 1.2 + b \cdot B_1 = 1.44$$

$$\left. \begin{array}{l} V_1 = \alpha \cdot 4.8 + b \cdot B_1 = 23.04 \\ V_1 = \alpha \cdot 1.2 + b \cdot B_1 = 1.44 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} 3.6\alpha = 21.6 \Rightarrow \alpha = 6 \\ b = 1.44 - 6 \cdot 1.2 = -5.76 \end{array}$$

Άσκηση 1

Για μια μετοχή με αρχική τιμή $S_0 = 2.4$, σε ένα χρόνο μπορεί να έχει τιμή $S_1 = 4.8$ ή $S_1 = 1.2$.
Εάν υπάρχει ομόλογο με επιτόκιο $r = 0.2$, τιμολογήστε το παράγωγο με συνάντηση ανταμοιβής
 $C_1 = S_1^2$.

$$C_0 = V_0 = 6 \cdot 2.4 - 5.76 \cdot \frac{1}{1.2} = 9.6 \text{ €}$$

Άσκηση 2

Έστω η τυχαία μεταβλητή $X \sim \mathcal{N}(0, 1)$ ως προς το μέτρο πιθανότητας $\mathbb{P}$. Η τυχαία μεταβλητή $Y = X + \mu$ ακολουθεί την κατανομή $\mathcal{N}(0, 1)$ ως προς το μέτρο πιθανότητας $\mathbb{Q}$. Υπολογίστε την παράγωγο Radon-Nikodym $\frac{d\mathbb{Q}}{d\mathbb{P}}$.

$$\mathbb{P} \rightarrow \mathbb{Q} \quad Y \stackrel{\mathbb{P}}{\sim} \mathcal{N}(\mu, 1)$$

density under $\mathbb{Q} = \frac{d\mathbb{Q}}{d\mathbb{P}}$ density under $\mathbb{P}$

$$f_{\mathbb{Q}}(y) = (2\pi)^{-1/2} \exp\left[-\frac{1}{2}y^2\right]$$

$$f_{\mathbb{P}}(x) = (2\pi)^{-1/2} \exp\left[-\frac{1}{2}x^2\right]$$

$$\frac{d\mathbb{Q}}{d\mathbb{P}}(x) = \exp\left[-\frac{1}{2}(y^2 - x^2)\right] = \exp\left[-\frac{1}{2}((x+\mu)^2 - x^2)\right]$$

Άσκηση 2

Έστω η τυχαία μεταβλητή $X \sim \mathcal{N}(0, 1)$ ως προς το μέτρο πιθανότητας $\mathbb{P}$. Η τυχαία μεταβλητή $Y = X + \mu$ ακολουθεί την κατανομή $\mathcal{N}(0, 1)$ ως προς το μέτρο πιθανότητας $\mathbb{Q}$. Υπολογίστε την παράγωγο Radon-Nikodym $\frac{d\mathbb{Q}}{d\mathbb{P}}$.

$$= \exp \left[-\frac{1}{2} \left(\cancel{x^2} + \mu^2 + 2x\mu - \cancel{x^2} \right) \right] = \exp \left[-\frac{1}{2} \left(\mu^2 + 2x\mu \right) \right]$$

W_T^Q

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Για το παράγωγο με συνάρτηση ανταμοιβής $C_T = S_T^n$. Εκφράστε τη τιμή του παραγώγου στο χρόνο $t = 0$.

$$S_T = S_0 \exp \left[rT - \frac{1}{2} \sigma^2 T + \sigma W_T^Q \right]$$

W_T^Q

$$C_T = S_0^n \exp \left[nrT - \frac{1}{2} \sigma^2 nT + \sigma n W_T^Q \right] \rightsquigarrow C_T^* = e^{-rT} C_T$$

$$V_0 = \mathbb{E}_Q [C_T^* | S_0] = e^{-rT} \mathbb{E}_Q [C_T] =$$

$$= S_0^n \exp \left[nrT - \frac{1}{2} \sigma^2 nT - rT \right] \mathbb{E}_Q \left[e^{\sigma n W_T^Q} \right] = *$$

$$\mathbb{E}_Q \left[e^{\sigma n W_T^Q} \right] = \exp \left[\frac{1}{2} \sigma^2 n^2 T \right]$$

$$* = S_0^n \exp \left[nrT + \frac{1}{2} \sigma^2 n(n-1)T - rT \right]$$

Άσκηση 3

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Για το παράγωγο με συνάρτηση ανταμοιβής $C_T = S_T^n$. Εκφράστε τη τιμή του παραγώγου στο χρόνο $t = 0$.

$$\mathbb{P}: \frac{dS_t}{S_t} = \mu dt + \sigma dW_t^{\mathbb{P}}$$

$$\mathbb{Q}: \frac{dS_t}{S_t} = r dt + \sigma dW_t^{\mathbb{Q}}$$

Άσκηση 4

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Υπολογίστε τη διασπορά της αξίας για κάθε χρόνο $t \in [0, T]$.

$$\text{Var}[S_t] = ; \quad S_t = S_0 \exp \left[\mu t - \frac{1}{2} \sigma^2 t + \sigma W_t \right]$$

$$\begin{aligned} \mathbb{E}[S_t] &= S_0 \exp \left[\mu t - \frac{1}{2} \sigma^2 t \right] \underbrace{\mathbb{E} \left[e^{\sigma W_t} \right]}_{e^{\frac{1}{2} \sigma^2 t}} = \\ &= S_0 \exp[\mu t] \end{aligned}$$

$$\text{Var}[S_t] = \mathbb{E}[S_t^2] - (\mathbb{E}[S_t])^2$$

$$\begin{aligned} \mathbb{E}[e^{\alpha x}] &= \\ &= e^{\alpha \mu_x + \frac{1}{2} \alpha^2 \sigma_x^2} \end{aligned}$$

Άσκηση 4

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Υπολογίστε τη διασπορά της αξίας για κάθε χρόνο $t \in [0, T]$.

$$\begin{aligned}\mathbb{E}[S_t^2] &= S_0^2 \exp[2\mu t - \sigma^2 t] \mathbb{E}[e^{2\sigma W_t}] = \\ &= S_0^2 \exp[2\mu t - \sigma^2 t] e^{\frac{1}{2}4\sigma^2 t} = \\ &= S_0^2 \exp[2\mu t + \sigma^2 t]\end{aligned}$$

$$\text{Var}[S_t] = S_0^2 \exp[2\mu t] (\exp[\sigma^2 t] - 1)$$

Άσκηση 5

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Για το παράγωγο με συνάρτηση ανταμοιβής $C_T = \min(S_T, \epsilon S_0)$, $\epsilon > 1$. Εκφράστε τη τιμή του παραγώγου στο χρόνο $t = 0$ εάν γνωρίζουμε $r = 0$.

$$\begin{aligned} \epsilon = 2 \quad S_0 = 100 \text{ €} \quad S_T = 150 \text{ €} \\ \min(150, 2 \cdot 100) = 150 \text{ €} \end{aligned}$$

$$S_T = S_0 \exp\left[rT - \frac{1}{2}\sigma^2 T + \sigma W_T^Q\right]$$

$$V_0 = \mathbb{E}_Q[C_T | S_0]$$

$$S_T = \epsilon S_0 \Rightarrow S_0 \exp\left[rT - \frac{1}{2}\sigma^2 T + \sigma W_T^Q\right] = \epsilon S_0$$

Άσκηση 5

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Για το παράγωγο με συνάρτηση ανταμοιβής $C_T = \min(S_T, \epsilon S_0)$, $\epsilon > 1$. Εκφράστε τη τιμή του παραγώγου στο χρόνο $t = 0$ εάν γνωρίζουμε $r = 0$.

$$\cancel{S_T} - \frac{1}{2} \sigma^2 T + \sigma W_T^Q = \log \epsilon \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \sigma W_T^Q = \log \epsilon + \frac{1}{2} \sigma^2 T \Rightarrow W_T^Q = \frac{1}{\sigma} \left(\log \epsilon + \frac{1}{2} \sigma^2 T \right)$$

εως $W_T^Q > c$ τότε $C_T = \epsilon S_0$

εως $W_T^Q < c$ τότε $C_T = S_T$

$$V_0 = \int_{\mathbb{R}} C_T q(\omega) d\omega = \epsilon S_0 \int_c^{\infty} q(\omega) d\omega + S_0 \exp(-\frac{1}{2} \sigma^2 T)$$

Άσκηση 5

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Για το παράγωγο με συνάρτηση ανταμοιβής $C_T = \min(S_t, \epsilon S_0)$, $\epsilon > 1$. Εκφράστε τη τιμή του παραγώγου στο χρόνο $t = 0$ εάν γνωρίζουμε $r = 0$.

$$\int_{-\infty}^{\infty} e^{\sigma \omega} f(\omega) d\omega$$

$$\int_c^{\infty} f(\omega) d\omega = \int_c^{\infty} \frac{1}{(2\pi T)^{1/2}} \exp\left[-\frac{1}{2} \left(\frac{\omega}{\sqrt{T}}\right)^2\right] d\omega = \left(\frac{1}{2\pi}\right)^{1/2} \int_{c/\sqrt{T}}^{\infty} \exp(-y^2) dy$$

$$y = \frac{\omega}{\sqrt{T}} \Rightarrow d\omega = \sqrt{T} dy$$

$$= \Phi\left(-\frac{c}{\sqrt{T}}\right)$$

Άσκηση 5

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Για το παράγωγο με συνάρτηση ανταμοιβής $C_T = \min(S_t, \epsilon S_0)$, $\epsilon > 1$. Εκφράστε τη τιμή του παραγώγου στο χρόνο $t = 0$ εάν γνωρίζουμε $r = 0$.

$$\int_{-\infty}^c e^{\sigma w} \frac{1}{\sqrt{2\pi T}} \exp\left[-\frac{1}{2} \left(\frac{w}{\sqrt{T}}\right)^2\right] dw$$

$$= \int_{-\infty}^c \frac{1}{\sqrt{2\pi T}} \exp\left[-\frac{1}{2} \left[\left(\frac{w}{\sqrt{T}}\right)^2 - 2\sigma w\right]\right] dw$$

$\equiv *$

Άσκηση 5

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Για το παράγωγο με συνάρτηση ανταμοιβής $C_T = \min(S_t, \epsilon S_0)$, $\epsilon > 1$. Εκφράστε τη τιμή του παραγώγου στο χρόνο $t = 0$ εάν γνωρίζουμε $r = 0$.

$$\frac{dS}{\sqrt{T}} = \sigma \omega \Rightarrow \Sigma = \sigma \sqrt{T}$$

$$* = \exp\left[\frac{1}{2}\sigma^2 T\right] \int_{-\infty}^c \frac{1}{\sqrt{2\pi T}} \exp\left[-\frac{1}{2}\left(\frac{w}{\sqrt{T}} - \sigma\sqrt{T}\right)^2\right] dw$$

Άσκηση 5

Έστω S_t ακολουθεί το μοντέλο Black-Scholes. Για το παράγωγο με συνάρτηση ανταμοιβής $C_T = \min(S_T, \epsilon S_0)$, $\epsilon > 1$. Εκφράστε τη τιμή του παραγώγου στο χρόνο $t = 0$ εάν γνωρίζουμε $r = 0$.

$$d\omega = \sqrt{T} d\gamma$$

$$* = \exp\left[\frac{1}{2}\sigma^2 T\right] \int_{-\infty}^{\frac{\epsilon/\sqrt{T} - \sigma\sqrt{T}}{\sqrt{T}}} \underbrace{p(\gamma)}_{\substack{\text{τυπική} \\ \text{καυσική} \\ \text{κοιταστήμη}}} d\gamma =$$

$$= \exp\left[\frac{1}{2}\sigma^2 T\right] \Phi\left(\frac{\epsilon/\sqrt{T} - \sigma\sqrt{T}}{\sqrt{T}}\right)$$